

проблеми теорії і практики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Київ, 1999. – С. 79.

4. Мала енциклопедія етнодержавознавства. – Київ : Генеза, 1996. – С. 508.

5. Шмельова Г. Юридичні засоби удосконалення змісту і форми законодавства / Г. Шмельова // Концепції розвитку законодавства України : матеріали наук.-практ. конф. – Київ, 1996. – С. 99.

6. Козюбра М. Прискорення соціально-економічного розвитку і теоретичні проблеми вдосконалення правового регулювання / М. Козюбра // Радянське право. – 1987. – № 1. – С. 8.

7. Лисенкова О. Система законодавства України: структурно-функціональна характеристика / О. Лисенкова. – Київ, 2001. – 134 с.

Дмитрик Наталія Богданівна, курсант 3 курсу Прикарпатського факультету (м. Івано-Франківськ) НАВС

Науковий керівник: старший викладач кафедри кримінально-правових дисциплін та оперативно-розшукової діяльності Прикарпатського факультету (м. Івано-Франківськ) НАВС, кандидат юридичних наук *Процюк О. М.*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ НАКЛАДЕННЯ АРЕШТУ НА МАЙНО В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Відповідно до ст. 41 Конституції України кожен має право володіти, користуватися та розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності [1, с. 11].

Жоден громадянин не може бути протиправно позбавлений права власності або особистих майнових прав.

Майнові права – права власника, який здійснює право господарського відання майном, а також зобов'язальні права, права авторів на винагороду, спадкові права. Майнові права можуть виникати з приводу дій та інших юридичних фактів, передбачених цивільним законодавством, а також дій, які не передбачені законом, але на підставі загальних засад і змісту

цивільного законодавства породжують цивільні права й обов'язки [2, с. 53].

Однак Кримінальний процесуальний кодекс України визначає певне коло осіб, чії права можуть бути тимчасово обмежені чи порушені для забезпечення повноти та достовірності кримінального провадження.

Наприклад, заборона або обмеження користування, розпорядження майном можуть бути застосовані лише у разі, коли існують обставини, які підтверджують, що їх незастосування призведе до приховування, пошкодження, псування, зникнення, втрати, використання, перетворення, пересування, передачі майна [3, с. 85].

З цього можна зробити висновок, що основною метою арешту майна є попередження приховування, пошкодження, псування, зникнення, втрати, передачі майна тощо.

Однак повністю реалізувати основну мету арешту майна неможливо через певні недоліки та прогалини у законодавстві.

С. М. Смоков звертає увагу на ряд проблемних питань, пов'язаних з накладенням арешту на майно, зокрема як діяти з майном, якщо це майно не є набутих у результаті вчинення кримінального правопорушення, доходом від нього, або на яке спрямоване кримінальне правопорушення, а також як поступати з майном, яке належить особам, що не мають відношення до кримінального провадження [4, с. 112].

Вважаємо, що доцільно було б розширити перелік майна, на яке може бути накладено арешт, або майна, яке може вважатись тимчасово вилученим, тоді буде більше можливостей реалізувати основну мету даного заходу забезпечення кримінального провадження, виходячи з конкретної ситуації.

Також на практиці виникає питання щодо застосування арешту майна з огляду на заборону накладати арешт на майно, якщо воно перебуває у власності добросовісного набувача [5, с. 116].

Відповідно до Цивільного кодексу України добросовісним набувачем є особа, яка не знала і не могла знати, що придбала товар в особи, яка не мала права його відчужувати [6]. Також ЦКУ дає вичерпний перелік умов, за яких дане майно може бути витребуване.

На нашу думку дані уточнення тільки ускладнюють процедуру накладення арешту на майно, тому доцільніше було б розширити коло осіб, на майно яких може бути накладено арешт, виходячи з конкретного правопорушення.

Ще одним проблемним питанням є недопустима заборона використання житлового приміщення особам, які на законних підставах проживають у такому житловому приміщенні [7, с. 143].

Дана заборона обмежує та значно перешкоджає здійсненню основної мети накладення арешту на майно, адже це може призвести до зникнення, втрати, знищення, перетворення, пересування, відчуження майна.

Отже, враховуючи всі недоліки та проблемні питання, які виникають при накладенні арешту на майно, можна зробити висновок, що законодавцем були упущені певні деталі, які на практиці призводять до виникнення суперечностей із законом. Вважаємо, що доцільно було б розширити коло осіб, на майно яких може бути накладений арешт, а також розширити перелік майна, на яке може бути накладено арешт. Вирішення даних питань дасть можливість врегулювати на законодавчому рівні питання про правомірність накладення арешту на майно конкретних осіб.

Список використаних джерел

1. Конституція України. – Київ : Нац. книжковий проект, 2011. – 48 с.
2. Щасна А. В. Обмеження майнових прав окремих категорій осіб у ході застосування заходів забезпечення кримінального провадження / А. В. Щасна // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – № 8. – С. 53–55.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України : чинне законодавство із змінами та допов. (станом на 5 квіт. 2016 р.) : офіц. текст. – Київ : Алерта, 2016. – 294 с.
4. Смоков С. М. Окремі питання, які виникають при застосуванні норм нового КПК України / С. М. Смоков // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – 2013. – № 1. – С. 110–115.
5. Мала О. Ю. Накладення арешту на майно у кримінальному провадженні / О. Ю. Мала, Л. Ю. Місюра // Науковий часопис Національної академії прокуратури України. – 2017. – № 1. – С. 114–121.

6. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 16 січ. 2003 року № 435-VI. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. – Назва з екрана.

7. Симоненко З. В. Гарантії захисту права власності при накладенні арешту на майно у кримінальному провадженні / З. В. Симоненко // Вісник кримінального судочинства. – 2016. – № 1. – С. 140–145.

Іваницька Ліліана Миколаївна, курсант
3 курсу Прикарпатського факультету
(м. Івано-Франківськ) НАВС

Науковий керівник: доцент кафедри
кримінально-правових дисциплін
та оперативно-розшукової діяльності
Прикарпатського факультету (м. Івано-
Франківськ) НАВС, кандидат юридичних
наук, доцент *Габуда А. С.*

ВИЗНАЧЕННЯ СЛУЖБОВОЇ ОСОБИ В КРИМІНАЛЬНОМУ КОДЕКСІ УКРАЇНИ ЯК ПОКАЗНИК ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ

Незважаючи на традиційну увагу в кримінально-правовій науці до злочинів, скоєних службовими особами, багато проблем в їх кваліфікації не знайшли одностайного вирішення в теорії. За низкою позицій однозначної думки серед учених і практиків немає.

Юридична оцінка злочинних діянь службових осіб, як і раніше являє собою для суб'єктів правозастосування підвищену складність. Такий стан ускладнюється і тим, що службова особа передбачена як спеціальний суб'єкт у складах як умисних, так і необережних злочинів.

Законодавець проявляє певну непослідовність і нелогічність під час вказівки на службових осіб як суб'єктів відповідних злочинів. На цю обставину звертається увага у літературі. Так, вказівка у статті 212 на те, що їх суб'єктом є службова особа підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, є зайвою. Положення щодо форм власності чітко встановлене в примітці до ст. 364 КК України, а тому